

**ÎNFIINȚAREA ASOCIAȚIEI NAȚIONALE A CADRELOR
MILITARE ÎN REZERVĂ ȘI RETRAGERE „ALEXANDRU IOAN
CUZA” ȘI EVOLUȚIA EI ÎN TIMP**

**THE ESTABLISHMENT OF THE NATIONAL
ASSOCIATION OF RESERVE AND RETIRED MILITARY
PERSONNEL „ALEXANDRU IOAN CUZA" AND ITS EVOLUTION
OVER TIME**

*General de brigadă (r.) conf. univ. dr. Vasile CREȚ**
*Colonel (r.) prof. univ. dr. Benone ANDRONIC ***

Rezumat: Autorii articolului, studiind înscrisuri istorice românești, scot în evidență aspecte ale diverselor forme de organizare a asociației cadrelor militare în rezervă și retragere din Armata României, de la înființare și evoluția acesteia până în prezent.

Cuvinte cheie: Armata României, evenimente istorice naționale, cadre militare în rezervă și retragere din armată, organizații asociative.

Abstract: The authors of the article, studying Romanian historical records, highlight aspects of the various forms of organization of the association of retired and reserve military personnel of the Romanian Army, from its establishment and evolution to the present.

Keywords: Romanian Army, national historical events, retired and reserve military personnel, associative organizations.

Introducere

Nicolae Bălcescu „... tot românul se naște cu datoria de a fi soldat și de a apăra statul la vreme de nevoie și când vrăjmașul calcă pământul românesc, toată țara trebuie să fie la arme”¹.

Asociația Națională a Cadrelor Militare în Rezervă și Retrageră „Alexandru Ioan Cuza” este cea mai reprezentativă și cea mai numeroasă structură asociativă a căror membri provin din Ministerul Apărării Naționale, recunoscută și apreciată de toate instituțiile statului, atât pe plan central (Parlament, guvern, minister), cât și la nivel de județe și municipii, cât și de mediul academic și întregul sistem educațional, datorită implicării și participării membrilor asociației la toate nivelurile acesteia.

* Conferențiar universitar la Universitatea Agora din Oradea, email: vasilecret@yahoo.com

** Profesor universitar, membru corespondent al Academiei Oamenilor de Științe din România. email: benoneandronic@yahoo.com

¹ Patrie, Oștire, Eroism, disponibil la <https://www.google.com/search?q=Nicolae+B%C4%83lcescu+%2C%2C...> accesat la 28.04. 2023.

Nu putem trece cu vederea un aspect social foarte important privind încrederea românilor în principalele instituții ale statului, armata fiind considerată în topul preferințelor românilor pe locul I, urmată de biserică².

Acest lucru se datorează faptului că militarii au fost considerați ca piloni de bază ai poporului român în toate situațiile, armata neeradicându-se niciodată împotriva hotărârilor neamului românesc.

Contextul geostrategic sau geopolitic, în vremuri de demult sau de puțin apuse, a avut repercusiuni asupra societății, armatei și, nu în ultimul rând, asupra structurilor asociative ale armatei, atât sub aspect cuantificabil al calității, dar și al evoluției acesteia.

1. Cadrul organizatoric și legal referitor la apariția structurilor militare asociative

Punctul de pornire, în apariția structurilor militare asociative, îl constituie apariția în cele două principate, Țara Românească și Moldova a armatei permanente în condiții istorice deosebite.

După încheierea războiului ruso - turc, dintre anii 1828 - 1829, și a tratatului de la Adrianopol, din 2/14 septembrie 1829, precum și a Regulamentului organic, care poate fi considerat ca prima constituție pentru Țara Românească Muntenia și Țara Românească Moldova, cum erau denumite cele două principate, se convenea să se organizeze *un număr de gardă înarmată*, care să asigure serviciul cartiruirilor, să supravegheze siguranța frontierelor, să contribuie la menținerea bunei ordini, în orașe și la sate și executarea legilor și regulamentelor.

Acțiunea de recrutare a ostașilor pentru încadrarea unităților permanente a debutat prin proclamația pentru strângerea miliției pământești, din iulie 1830.

În tratatul de la Adrianopol se prevedea că țările române obțin dreptul să-și organizeze *un număr de gărzii înarmate pământene*, adică să-și înființeze propria lor putere militară, a cărei număr și întreținere vor fi stabilite de domni, împreună cu divanele lor. La 30 aprilie 1830, s-a hotărât „*formăluirea în Valahia a șase batalioane pedestrime și 6 escadroane călărime a străzii pământești*”, cuprinzând 4656 de militari, din care s-au creat trei regimente mixte de infanterie și cavalerie; unul la București, altul la Ploiești și altul la Craiova³. În Moldova, cei 1754 de ostași au alcătuit un singur regiment mixt de infanterie.

² Încrederea românilor în instituțiile statului a scăzut în anul 2022, disponibil la <https://www.google.com/search?q=increderea+romania+%C3%AEn+institu%C8%9Biile+statului&oq=&aqs=chrome>, accesat la 02. 05. 2023.

³ 30 aprilie - Ziua Infanteriei Române, disponibil la <https://urnalspiritual.eu/30-aprilie-ziua-infanteriei-romane/...>, accesat la 30.04. 2023.

George Ioan Lahovari în lucrarea Hârtii vechi. Geneza oștirii românesci, București, 1893, consemnează că armata, care s-a constituit era numită de către contemporani „Straja pământeană” sau miliția națională.

2. Influența Unirii Principatelor Române, din 24 ianuarie 1859, a Războiului de Independență, a războaielor balcanice și a Primului Război Mondial, în apariția și evoluția structurilor militare asociative

Nicolae Iorga, „ofițerul e acela care înțelege că gradul său nu cuprinde nici un privilegiu, ci e o onoare, dar și o grea, serioasă și continuă datorie”⁴.

Unirea Principatelor Române, moment fundamental în făurirea României moderne, avându-l în frunte pe colonelul, Alexandru Ioan Cuza, care și-a pus amprenta asupra dezvoltării țării din toate punctele de vedere, politic, economic, social, administrativ, militar, juridic și cultural, printr-un program de reforme performante, care au asigurat un progres rapid al țării. Unirea definitivă a Principatelor, proclamată de domnitor, la 24 ianuarie/5 februarie 1862, a cărei capitală devenea orașul București, adopta, în mod oficial, denumirea statutului - *România*⁵.

Convenția de la Paris, din 1858, avea să devină legea fundamentală a țării până la 2 mai 1864, iar după această dată a fost aprobat *Statutul dezvoltător al Convenției de la Paris*, numit și Statutul lui Cuza, care conținea prevederi ale viitoarei Constituții din 1866.

După actul Unirii Principatelor Române, eforturile au fost canalizate spre unificarea și consolidarea administrativă, legislativă și instituțională a țării, luându-se măsuri de apărare militară în caz de pericol.

În 1863, prin Înalt Ordin de zi nr. 27, domnitor stabilește situațiile de neactivitate în care se puteau afla cadrele militare (pentru infirmități temporare, pentru reglementarea pensiei și fără soldă).

Astfel, la 27 noiembrie/9 decembrie 1864, adunarea legislativă *va vota legea pentru organizarea puterii armate a României*, care se compunea din trei elemente: armata permanentă cu rezerva ei și milițiile, formate din grăniceri și dorobanți, cu rezervele lor⁶. Legea stabilea că, în situații extraordinare, puteau fi chemate la luptă, ceea ce s-a numit, din 1865, gloatele.

Un pas important în procesul de modernizare și întăririi corpului cadrelor l-a reprezentat promulgarea, la 3/15 decembrie 1864, a *Legii asupra poziției ofițerilor*. Acest act legislativ stabilea *cinci poziții*, în care se poate găsi ofițerul: în activitate, în disponibilitate, în neactivitate, în reformă și în retragere, introdusă printr-o hotărâre specială, încă din martie 1863, însemna

⁴ ISPAIM - Revista de Istorie Militară 5 - 6/2021, disponibil la <https://www.google.com/search?q=Nicolae+Iorga+%2C%2Cofi...>, accesat la 28.04. 2023.

⁵ Documente ale Unirii (1600 - 1918), pp. 270 - 271.

⁶ Monitorul oastei, an V, nr. 27, din 19 decembrie 1864, pp. 456 - 464.

„poziția definitivă a ofițerului, reintrat în viața civilă cu dreptul a se bucura de o pensie hotărâtă prin legile în vigoare”⁷.

Se poate trage concluzia că factorii de decizie politică și militară se preocupau de destinul cadrelor militare, putând fi apreciat ca debutul de legiferare a corpului cadrelor militare în rezervă și retragere, cu drepturi și obligații specifice, ca urmare a exercitării serviciului militar.

În România aveau să apară o serie de schimbări, la nivel politic, astfel: la 11/23 februarie 1866, sub presiunea opoziției și cu sprijinul câtorva ofițeri din garnizoana București, domnitorul Alexandru Ioan Cuza a fost obligat să abdice, iar în locul său a fost proclamat domnitor, la 10/22 mai 1866, Carol I de Hohenzollern, din ținutul Sigmaringen, al Prusiei Orientale.

Constituția din 1866, prima constituție a României moderne, a creat fundamentul cadrului legislativ adecvat dezvoltării sistemului militar de apărare al României, iar *legile din 1868, 1872, și 1874*, aveau să fixeze organismului militar românesc structurile organizatorice corespunzătoare resurselor umane și materiale ale țării, ceea ce a permis României să intre în războiul de independență cu o structură a armatei, ce cuprindea următoarele categorii de instruire: armata permanentă cu rezerva ei; armata teritorială (trupele de dorobanți și călărași), cu rezerva ei; milițiile; garda orașenească la orașe și gloatele la sate⁸.

În 1868, a fost promulgată legea pensiilor militare, care reglementa situația cadrelor militare în neactivitate, disponibilitate, reformă sau retragere.

După încheierea Războiului de Independență (1877 - 1878), corpul cadrelor militare în rezervă și retragere, provenit din activitate, a devenit tot mai numeros și diversificat și, ca atare și problemele complexe legate de drepturile acestora, impuneau constituirea unor structuri asociative, care să le reprezinte interesele. Astfel, s-au adoptat legi specifice domeniului militar: *Legea poziției ofițerilor (1873, 1897, 1913)*; *Legea pentru ofițerii în rezervă (1880, 1900, 1915)*; *Legea pentru pensiile militare (1889, 1902)*.

În anul 1885, având în vedere legile pentru poziția ofițerilor în rezervă (1878) și cea pentru ofițeri în rezervă (1880), se constituie „*Societatea Veteranilor Independenți*”⁹, societate, înființată prin lege, ce nu era o structură asociativă nonguvernamentală a cadrelor militare neactive, cuprinzând veteranii Războiului de Independență, ofițerii, gradații și soldații în activitate și neactivitate, cu o structură eterogenă.

Între anii 1885 - 1915 au fost înființate 8 structuri ale veteranilor independenței formată din ofițeri, gradați și soldați în activitate și inactivitate care se obligau să militeze pentru menținerea spiritului de

⁷ Monitorul oastei, an. V, nr. 28 din 23 decembrie 1864, p. 494.

⁸ Monitorul oastei, nr. 20 din 22 iunie 1868, p. 257 - 264.

⁹ Istoricul Asociației Naționale a Cadrelor Militare în Rezervă și în Retrageri „Alexandru Ioan Cuza”, disponibil la <https://ancmrr.ro/>, accesat la 10.05. 2023.

camaraderie între cadrele proprii și cadrele active ale armatei, să mențină la un nivel corespunzător gradul de pregătire militară, prin preluarea unor sarcini pe această linie de la armata activă, în respect pentru Constituția și legile țării, acționând categoric și fără angajare politică, pentru apărarea intereselor cadrelor militare în rezervă și retragere, având în vedere aprecierea valorii sociale și experiența acestei importante categorii sociale.

În perioada domniei regelui Carol I, (1866 - 1914) s-a aprobat Constituția, din anul 1866, amendamentele aduse în viața economică a țării, destul de greu încercată, datorită Războiului de Independență, s-a creat un cadru legal pentru înființarea amintitelor structuri asociative, dar, din păcate nu s-a putut rezolva situația membrilor acestora, deși a existat spiritul de unitate, de camaraderie și chiar de sprijinire a acelor care se aflau în dificultate.

A urmat cele două războaie balcanice (1912 - 1913, 1913), *Războiul de reîntregire (1916 - 1919)*. De subliniat că regiunile istorice, care urmau să se unească cu Patria - Mamă, au participat în *Primului Război Mondial, (1914 - 1918)*.

Atât condițiile interne și internaționale create, atât în timpul Primului Război Mondial, cât și după terminarea acestuia, au dus la făurirea *României Mari* și realizarea visului românilor din totdeauna, evenimente istorice epocale, ce au creat condițiile propice pentru un cadru legal adecvat privind constituirea unor structuri asociative, care să răspundă condițiilor impuse de contextul intern și internațional, pentru reprezentarea intereselor și apărării drepturilor cadrelor militare în rezervă și retragere. De remarcat că, cadrele militare în rezervă și retragere au avut o contribuție importantă în desfășurarea acțiunilor militare; din cei 19 843 ofițeri participanți în cadrul diferitelor operații militare, 11 268 (peste 55%) au fost mobilizați din rezervă¹⁰.

După decesul regelui Carol I (1914), a urmat domnia regelui Ferdinand I (1914 - 1927), care a avut un rol important în procesul de reorganizare și modernizare a armatei în perioada de neutralitate a României (1914 - 1916).

3. Evoluția structurilor asociative după promulgarea Constituției din 1923, în timpul și după cel De-al Doilea Război Mondial, până în anul 1948

Dwight D. Eisenhower - discurs

„Una din trăsăturile cele mai importante ale ofițerului de valoare este aptitudinea de a-și perfecționa metodele și, mai presus de acestea, modul de a

¹⁰ General Dumitru Iliescu, *Documente privitoare la războiul pentru întregirea României*, București, 1924, p. 32.

gândi în scopul de a se menține la nivelul progresului pe care știința modernă îl aduce în armată”¹¹.

*Constituția din 1923**, după făurirea României Mari, votată în Camera Deputaților, la 26 martie, iar la Senat, în ziua de 27 martie, și *Decretele Lege, nr. 452, din 07. 02. 1924, și nr. 772*, au creat condițiile necesare organizării cadrelor militare în rezervă și retragere.

După aprobarea Constituției a luat ființă *Uniunea Ofițerilor în Rezervă și Retragere (UORR)*, ce avea secțiuni județene și un Comitet Central cu sediul la București, care se considera, alături de armata activă, o structură puternică.

Crearea unui cadru legislativ, destul de permisiv, în urma promulgării Constituției, a fost posibil prin aprobarea *Legii nr. 21/1924*, privind asociațiile și fundațiile.

Din multe motive și obiective și ambiții subiective, mulți ofițeri au părăsit UORR, și împreună cu alți camarazi din afară, au constituit, în anul 1925, *Societatea Ofițerilor în Rezervă și în Retragere Proveniți din Activitate (SORPA)*, care a devenit persoană juridică în anul 1932, în fruntea căreia s-au aflat generalii Ioan Culcer, Constantin Coandă și Nicolae Samsonovici, ale cărei statut și structură organizatorică erau asemănătoare cu cele ale UORR.

Cele două structuri asociative ale cadrelor militare în rezervă și retragere, în care au fost ofițeri foarte bine pregătiți, mulți dintre ei au participat la războiul de reîntregire și chiar în campania armatei române din Transilvania și Ungaria, din anii 1919 și 1920, au acționat independent pentru apărarea drepturilor militarilor, dar și pentru afirmarea calității cadrelor militare în rezervă și retragere.

Prin statutul și regulamentul de funcționare, atât UORR, cât și SORPA, își propuneau ca obiective: dezvoltarea simțământului de solidaritate și camaraderie între cadrele militare în rezervă și în retragere, întărirea relațiilor cu cadrele militare active, lupta pentru îmbunătățirea situației materiale a membrilor săi, precum și a invalizilor, orfanilor și văduvelor de război, apărarea demnității și onoarei cadrelor militare în rezervă și în retragere, recomandarea celor mai capabile elemente pentru ocuparea unor funcții importante în stat¹².

¹¹ Colonel (r) Petre Caracaleanu, *Cugetări militare*, Editura Militară, București, 1983, p. 99.

* *Legea fundamentală a țării, promulgată în 1923, a fost apreciată, pentru elementele ei pozitive, ca o constituție democratică, în sistemul regimurilor burgheze, care corespundea cerințelor fundamentale în care se afla România, după făurirea statului național unitar.*

¹² Asociația Națională a Cadrelor Militare în Rezervă și în Retragere „Alexandru Ioan Cuza”, disponibil la <https://ancmrr.ro/>, accesat la 31.05. 2023.

În 1936, s-a înființat *Asociația Generală a Subofițerilor din România*, care și-a propus, ca obiectiv, realizarea unității tuturor structurilor asociative.

Structuri asociative au apărut, atât în capitală, cât și în teritoriul României, inclusiv în regiunile istorice care s-au unit cu Patria - Mamă, care au cuprins nu numai corpul ofițerilor, dar și cel al subofițerilor.

Aceste structuri, prin activitățile desfășurate, atât în apărarea drepturilor membrilor, cât și în promovarea tradițiilor istorice ale neamului românesc, punând în centrul activității lor patronajul Ministerului Apărării Naționale, dezvoltarea spiritului camaraderesc, apărarea onoarei și demnității ofițerilor în rezervă și retragere, afirmarea castei ofițerilor în societate și recomandarea celor meritoși pentru a deveni parlamentari*.

Parte din cadrele militare în rezervă și retragere au avut ocazia să urmeze cursurile unor instituții de învățământ militar din străinătate, în Franța, Germania, Austria, Marea Britanie.

Pe linie militară s-a elaborat *Legea de organizare a armatei în 1932*, care a înlocuit legea relativă de organizare a armatei, aprobată în 1931; *Legea asupra organizării națiunii armate a teritoriului*, crea condițiile pentru trecerea de la starea de pace la starea de război.

De asemenea, *legea asupra pozițiunii ofițerilor, promulgată în 1931*, prevedea în ce situație se pot găsi cadrele militare în activitate, rezervă și retragere.

Astfel, în perioada (1923 - 1938), au apărut 35 de structuri asociative ale cadrelor în rezervă și retragere fiind considerată productivă sub acest aspect. În aceste asociații se regăseau o serie de personalități marcante ale armatei, printre care; Mareșalul Alexandru Averescu, Mareșalul Constantin Prezan, generalii Gheorghe Rusescu, Constantin Coandă, Gheorghe Cantacuzino. Mareșalul Averescu, generalul Coandă au făcut parte din partide politice, fiind chiar, în anumite perioade chiar liderii acestora.

Numărul structurilor asociative au continuat să crească și astfel, în anul 1940, s-a ajuns până la 40, din care 24 funcționau în capitală.

Al Doilea Război Mondial 1940 - 1945, în care a fost implicată și țara noastră, a fost pentru armata română și pentru România o piatră grea de încercare*, datorită faptului că a rămas izolată, fără a avea un sprijin din partea aliaților.

* Constituția din 1923, la titlul V, pe lângă faptul că cinci capitole se refereau la armată, iar art.73 lărgea sfera senatorilor de drept, în care intrau și generalii în rezervă și retragere, cu îndeplinirea anumitor condiții.

* părți importante din teritoriul național au fost luate, în urma unor înțelegeri arbitrare, încălcându-se tratatele internaționale, încheiate după Primul Război Mondial (Basarabia, Bucovina, în 26 iunie 1940, intră în compunerea URSS, iar în 29 iunie, trupele sovietice

România a intrat în cel De-al Doilea Război Mondial, la 22 iunie 1941, după ce, la 15 iunie 1940, a avut loc mobilizarea armatei.

De remarcat că la data mobilizării, cadrele militare în rezervă dețineau o pondere mare la ofițeri, 16 600, față de 15 383 activi, iar la subofițeri o pondere mai mică de 8 585, față de 25 633 activi¹³.

Generalul Ion Antonescu, după 22 iunie 1941, când a ordonat începerea acțiunilor militare împotriva URSS, trecând Nistru, și a continuat ofensiva împotriva acesteia, și când instituțiile asociative ale militarilor au luat atitudine împotriva acestui ordin, a decis să facă ordine în ceea ce privește organizațiile cadrelor militare în rezervă și retragere.

Prin ordinul General nr. 81, din august 1942, generalul a decis constituirea, pe lângă Ministerul Apărării, a *Comitetului de Control al Activității și Situației Patrimoniale- a tuturor asociațiilor cadrelor militare în rezervă și în retragere*, condus de generalul de armată în rezervă Nicolae Ciupercă.

În urma controlului s-a hotărât să se treacă la reorganizarea acestor structuri asociative, ținând cont că o parte din cadrele militare în rezervă se aflau în campania din est, iar cele în retragere îndeplineau misiuni în țară. Astfel, au fost controlate, până la 9 februarie 1943, 31 de structuri asociative (21 în capitală și 10 în teritoriu), ajungându-se la concluzia că 24 sunt în regulă, iar 10 (7 controlate și 3 necontrolate) au ajuns în situația desființării.

Comitetul a propus organizarea cadrelor militare în rezervă și retragere și a foștilor combatanți cu grade inferioare în patru categorii: ofițeri în rezervă și retragere; subofițeri în rezervă și retragere; foști combatanți cu grade inferioare; cadre militare în rezervă și retragere provenite din medici, ingineri. Ca urmare au fost agreată propunerea organizării a patru asociații pentru cadrele militare în rezervă și în retragere și foștii combatanți : două pentru ofițeri și anume *Uniunea Ofițerilor în Rezervă și în Retrageră (UORR)* și *Societatea Ofițerilor în Rezervă Proveniți din Armată (SORPA)* și două asociații pentru subofițeri.

Din nefericire, atât după 23 august 1944, cât și după terminarea celui De-al Doilea Război Mondial și după preluarea puterii de către comuniști, la 6 martie 1945, guvernele care s-au succedat au marginalizat activitatea structurilor asociative ale cadrelor militare în rezervă și retragere și astfel, prin hotărârea Consiliului de Miniștri, nr. 182/20. 02. 1948, a fost desființată *Societatea Ofițerilor în Rezervă Proveniți din Activitate (SORPA)*, iar prin hotărârea Consiliului de Miniștri nr. 1342 din 21 septembrie 1948, au fost desființate toate structurile asociative. Constituțiile din perioada comunistă

ocupă ținutul Herța, și prin Dictatul de la Viena, din 30 august 1940, partea din nord-vestul țării (Transilvania) intră în componența Ungariei.

¹³ Idem.

din 1948, 1952, 1965, nu au făcut referire la asociații, fundații sau structuri asociative ale cadrelor militare în rezervă și retragere.

Ulterior, în perioada comunistă, până în 1990, cadrelor militare în rezervă și retragere le-a fost interzis dreptul la asociere, exceptând Comitetul Național al Veteranilor de Război, care a fost înființat, prin hotărârea Consiliului de Miniștri, din 23 octombrie 1963, pentru cei care au luptat în campania din vest.

4. Înființarea noii structuri a Cadrelor Militare în Rezervă și Retragere, și evoluția acesteia după anul 1990, până în prezent

După evenimentele din 1989, cadrele militare în rezervă și retragere, provenite din activitate în armată, care au îndeplinit funcții de răspundere în cadrul Ministerului Apărării Naționale, au alcătuit un grup de inițiativă, format din 24 de ofițeri, care au acționat pentru înființarea *Ligii Ofițerilor în Rezervă și Retragere*.

Prin sentința civilă, nr. 2071/1990, structura înscrisă, ca persoană juridică de drept privat, înregistrată la 18 septembrie 1990, a fost soluționată, la 20 septembrie 1990, bucurându-se de legitimitate istorică, fiind continuatoarea *Societății Ofițerilor în Rezervă Proveniți din Activitate* (SORPA), înființată în anul 1925.

Prin sentința civilă, din 1990, având la bază art. 84 și urmare din Legea 21/1924, instanța a admis cererea de înscriere, ca persoană juridică, a *Ligii Naționale a Ofițerilor în Rezervă și Retragere*¹⁴, înregistrată în Registrul Asociațiilor și Fundațiilor.

Noua Constituție a României, adoptată de Parlamentul României, în anul 1991, prevede, în art. 37, dreptul de asociere precizându-se că, „*Cetățenii se pot asocia liber, în partide politice, în sindicate și în alte forme de asociere*”.

La 31 mai 1991, are loc *Prima Conferință Națională a Ligii Naționale a Cadrelor Militare în Rezervă și Retragere*, la care au participat 67 de membri ai *Colegiului Director Provizoriu*, 105 delegați ai structurilor teritoriale și invitați din partea *maistrilor militari și subofițerilor în rezervă și retragere și reprezentanți ai Asociației Naționale a Veteranilor de Război*. Asociația marca reînființarea, în noile condiții, a unei structuri organizatorice puternice a cadrelor militare în rezervă și în retragere, continuatoare a tradițiilor structurilor asociative din perioada interbelică, care să reprezinte interesele acestei categorii sociale, în relațiile cu organele centrale și locale ale statului.

Participanții la această Conferință au dezbătut și aprobat *Statutul și Regulamentul de funcționare*, precum și unele documente necesare bunei

¹⁴ Asociația Națională a Cadrelor Militare în Rezervă și Retragere Alexandru Ioan Cuza, Monografie, Ediția a II-a, adăugită și îmbunătățită, coordonatori Gl. It. (rtr) Neculai Băhnăreanu și Gl. bg. (rtr) dr. Gheorghe Crețu, Editura Centrului Tehnic - Editorial al Armatei, București, 2020, p. 29.

funcționări a Ligii. Tot la această Conferință s-a hotărât schimbarea denumirii Ligii în *Uniunea Națională a Cadrelor Militare în Rezervă și Retragere* (UNCMRR), propunându-și, ca problemă prioritară, statutul acesteia, ca suport legal de principii, norme și reguli care stau la baza structurii asociației. La acea dată numărul membrilor era de 8369, având în rândurile ei cadre militare în rezervă și retragere, provenite din activitatea în Armata României.

Deviza Uniunii a fost și va fi, încă de la înființare: PATRIE - ONOARE - DEMNITATE, cuvinte sacre pentru cadrele militare.

Continuitatea Uniunii, în conformitate cu art. 3 din statut, era și este dată de faptul că „*Asociația funcționează sub înaltul patronaj al Președintelui României, în calitate de comandant al Forțelor Armate și sub autoritatea Ministerului Apărării Naționale, ministrul fiind Președinte de onoare.*”

Conducerea centrală a Uniunii avea următoarea alcătuire: *Colegiul Director*, cu 83 de membri; *Consiliul Executiv*, 28 de membri; *Biroul Consultativ*, 7 membri, iar în calitate de președinte avea să fie ales Domnul gl. lt. (rtr) dr. Iulian Topliceanu.

A II-a Conferință Națională a UNCMRR a avut loc, la 10 mai 1994, când s-a consemnat creșterea numărului de membri ai Uniunii și s-a aprobat o nouă formă a statutului, militându-se pe cunoașterea asociației în cadrul societății civile și implicarea în rezolvarea unor probleme ale membrilor ei în domeniul protecției sociale. În fruntea asociației ca președinte a fost reales gl. lt. (rtr) dr. Iulian Topliceanu, îndeplinind și funcția de președinte a *Colegiului Director*.

La 29 mai 1997, a avut loc *a III-a Conferință Națională a UNCMRR*, participanții stabilind ca Asociația să poarte denumirea onorifică „*Alexandru Ioan Cuza,*”. Aceasta avea să remarce creșterea prestigiului ei și afirmarea sa ca structură organizatorică națională reprezentativă și contribuția acesteia la dezvoltarea gândirii militare românești, prin studiile întocmite și propunerile făcute. Au fost subliniate neîmplinirile pe linia protecției sociale a cadrelor militare în rezervă și în retragere și necesitatea unei intervenții mai energice, în acest sens, la forurile competente. Pentru funcția de Președinte a fost reales Domnul gl. lt. (rtr) dr. Iulian Topliceanu. Tot în 1997, are loc lansarea primului număr al *Revistei Oștirii Române*, organul de presă al Uniunii, respectiv al Asociației.

A IV - a Conferință Națională a UNCMRR, a avut loc la 31 mai 2001, când s-a sărbătorit 10 ani de la înființarea Uniunii. Alături de membrii Uniunii și delegații aleși la conferințele județene ale filialelor Uniunii, ca invitați, au fost prezenți: ministrul Apărării Naționale, consilieri ai Președintelui României, Parlamentului și Guvernului, șefi ai organelor centrale din Ministerul Apărării Naționale, reprezentanți ai organizațiilor afiliate și ale celor cu care Uniunea colabora și presa militară. Și de această dată s-a evidențiat aprecierea de care se bucură membrii Uniunii, din rândul cărora, la alegerile locale și legislative din anul 2000, au fost aleși primari, viceprimari, consilieri locali, și parlamentari, iar

în plan social, s-a subliniat preocuparea conducerii centrale pentru îmbunătățirea Legii pensiilor militare. Cu această ocazie șeful Statului Major General a apreciat buna colaborare a Departamentului Militar din cadrul Uniunii cu Comisia de Regulamente și cu instituțiile de învățământ și cultură din cadrul Ministerului Apărării Naționale. În domeniul relațiilor internaționale s-a evidențiat preocuparea pentru dezvoltarea acestora, sprijinul financiar primit din partea Ministerului pentru organizarea unor schimburi de experiență cu asociații similare din Bulgaria și Republica Moldova, precum și stabilirea unor obiective ale Uniunii pentru perioada 2001- 2005, printre care și realizarea protocolului cu asociațiile similare din Sistemul Național de Apărare.

La 15 ianuarie 2004, prin Hotărârea de Guvern nr. 20, Uniunea era recunoscută ca fiind *organizație de utilitate publică*, având la bază avizul Ministerului Apărării Naționale.

La 29 martie 2004, țara noastră a devenit *membră a Organizației Tratatului Atlanticului de Nord*, cu ocazia Summitului NATO, care a avut loc la Praga, în Republica Cehă.

Drept urmare a *V- a Conferința Națională a UNCMRR*, ce a avut loc, la 31 mai 2005, când s-a sărbătorit a 15 - a aniversare a Uniunii Cadrelor Militare în Rezervă și Retragere, s-a hotărât crearea *Asociației Ofițerilor în Rezervă din România, prin care Uniunea Cadrelor Militare în Rezervă și Retragere* a fost cooptată, ca membră cu drepturi depline în *Confederația Internațională a ofițerilor în Rezervă (CIOR) - NATO*, ceea ce concretiza noi valențe în raporturile României și a armatei sale cu structurile NATO.

În luna mai 2007, *Conferința Națională Extraordinară* a hotărât ca UNCMRR, să-și schimbe denumirea în *Asociația Națională a Cadrelor Militare în Rezervă și Retragere (ANCMRR)*; organizațiile județene să devină filiale ale ANCMRR, iar fostele filiale să devină subfiliale ale filialelor județene. De asemenea, s-a hotărât ca, *Colegiul Director* să-și schimbe denumirea în *Consiliul Director*, iar în baza statutului s-a hotărât desființarea *Comitetului ANCMRR București*, coordonarea filialelor de sector să fie realizată de *Biroul Executiv Central*.

În 2008, prin H.G. nr. 108, din ianuarie, s-a reconfirmat *Statutul de Structură de Utilitate Publică*.

În funcția de președinte al *Asociației și a Consiliului Director*, a fost ales Domnul general (rtr) Mihai Iliescu.

Prin ordinul nr. 376/2008, la propunerea *Comisiei de Heraldică și Denumiri*, s-a confirmat Denumirea Onorifică de „*Alexandru Ioan Cuza*”, primul ctitor al României și Armatei Moderne.

La cea de a *VI - a Conferință Națională, din 2 iunie 2009*, s-a dezbătut și aprobat, pentru prima dată, *Strategia ANCMRR „Alexandru Ioan Cuza”*, pentru perioada 2009-2013, document organizatoric și programatic, precum și modificarea *Statutului Asociației*.

În 2010, s-a instituit prin H.G. nr. 467 din 12 mai 2010, sărbătorirea zilei de 31 mai ca *Ziua Rezervistului Militar*, dată la care Asociația a sărbătorit și *85 de ani de atestare istorică a Societății Ofițerilor de Rezervă Proveniți din Armată*.

Prin ordinul Ministrului Apărării Naționale, nr. 5493/2009, ANCMRR, i s-a acordat dreptul de a avea *Însemn Heraldic, și Steag de Identificare propriu*, precum și dreptul de a avea *Emblema de Onoare*, iar prin Ordinul nr. H. 3762/2008 al Ministerului s-a conferit oficial confirmarea denumirii ANCMRR de numele *Domnitorului Principatelor Române Unite „Alexandru Ioan Cuza”*.

Asociația Națională a Cadrelor Militare în Rezervă și Retragere, este menționată în Enciclopedia Armatei Române, editată cu prilejul aniversării a 150 de ani de la înființarea Statului Major General, actualmente Statul Major al Apărării (2010).

La 7 noiembrie 2013, s-a desfășurat a VII-a Conferință Națională a ANCMRR „Alexandru Ioan Cuza”, când s-a aprobat completarea Strategiei pentru perioada 2013 - 2017, cu un domeniu nou, referitor la relațiile internaționale. De asemenea, s-a aprobat un nou Statut și s-au ales organele conducătoare, iar ca Președinte al Asociației și Consiliului Director, a fost reales generalul (rtr) Mihai Iliescu.

În anul 2015, a fost prezentată *Monografia Asociația Națională a Cadrelor Militare în Rezervă și Retragere*, ediția I.

La 21 noiembrie 2017, a avut loc a VIII-a Conferință Națională a Asociației, care a avut ca ordine de zi: modificarea și completarea Strategiei ANCMRR pentru perioada, noiembrie 2017 - noiembrie 2021; alegerea noilor organe de conducere și modificarea statutului.

În funcția de președinte al ANCMRR a fost ales, prin vot secret, Domnul gl.-lt. (rtr) Neculai Băhnăreanu.

La 22 noiembrie 2018, ANCMRR a desfășurat *Conferința Extraordinară*, având ca obiectiv aprobarea a noului Statut al Asociației, a Codului de Etică și Integritate și a Regulamentului de Organizare și Funcționare a Comisiei de Etică și Integritate.

La 18 ianuarie 2019, ANCMRR, a obținut înregistrarea la Judecătoria Sectorului 1, a modificărilor statutului Asociației, aprobate de Conferința Extraordinară, din 22 noiembrie 2018.

Datorită Pandemiei, cu toate restricțiile impuse de Starea de Urgență și ulterior de Starea de Alertă, activitățile Asociației și a filialelor județene au fost limitate, unele anulate, iar altele desfășurate cu participarea unui număr restrâns de membri.

În cadrul Asociației în anul 2020, a avut loc lansarea *Monografiei Asociația Națională a Cadrelor Militare în Rezervă și Retragere „Alexandru Ioan Cuza”*, ediția a II -a, adăugită și îmbunătățită, coordonatori: gl. lt. (rtr) Neculai Băhnăreanu și gl. bg. (rtr) Gheorghe Crețu.

La a IX - a Conferința Națională, din 18.11. 2021, s-a aprobat Regulamentul de Organizare și Funcționare a ANCMRR, ediția 2021, precum și Strategia ANCMRR pentru perioada 2021- 2025.

De asemenea, a avut lor alegerea noilor organe conducătoare, iar în funcția de Președinte al Asociației și al Consiliului Director, a ales reales, domnul gl. lt. (rtr) Neculai Băhnăreanu.

Din 19 februarie 2021, Asociația devine membră cu drepturi depline, la *Confederația Interaliată a Ofițerilor Medici în Rezervă și la Uniunea Ofițerilor în Rezervă din Europa Centrală - Inițiativă GAMINGER, sub egida NATO.*

Asociației Naționale a Cadrelor Militare în Rezervă și Retrageri „Alexandru Ioan Cuza”, i-a fost conferită *Placheta Administrației Prezidențiale (2010)*, iar steagul acesteia a fost decorat cu *Emblema de Onoare a Armatei Române; Emblema de Onoare a Statului Major General; Emblema de Merit „Rezerva Armatei Române”, clasa I; Emblema de Onoare a Informațiilor pentru Apărare; Emblema de Onoare a Resurselor Umane; Emblema de Onoare a Statelor Majore ale Categoriilor de Forțe Terestre, Aeriene, Navale; Emblema de Onoare a Comunicațiilor și Informatici; Medalia Comemorativă „Centenarul Războiului pentru Întregirea Neamului”.*

Concluzii

Asociația Națională a Cadrelor Militare în Rezervă și Retrageri „Alexandru Ioan Cuza”, fiind o structură asociativă, constituită prin liberul consimțământ al cadrelor militare în rezervă și în retragere, provenite din Ministerul Apărării Naționale, cu personalitate juridică de drept privat, de utilitate publică, independentă și democratică, prin activitatea desfășurată și cea care se desfășoară în prezent, se bucură de aprecieri din partea organelor statului și a societății civile.

Având o structură centrală și teritorială solidă, stabilită prin statut, formată din 47 filiale județene și din sectoarele Capitalei și de peste 60 de subfiliale, cu peste 20 000 de membri, are menirea de a acționa în conformitate cu prevederile statutului și a legilor țării pentru apărarea drepturilor cadrelor militare în rezervă și retragere, pentru creșterea prestigiului Asociației, a instituției armatei, a calității cadrelor militare în rezervă și retragere, prin menținerea unei legături strânse cu conducerea Ministerul Apărării Naționale, cu Statelor Majore a Categoriilor de Forțe Armate și alte structuri din Sistemul de Apărare Națională.

Asociația și-a adus o contribuție importantă în societatea românească la promovarea democrației, a statului de drept, a valorii și istoriei neamului românesc și a tradițiilor milenare, precum și la dezvoltarea simțământului patriotic a tinerei generații, precum și a tradițiilor Armatei Române.

De asemenea Asociația relaționează cu structurile politice, cu instituțiile centrale și locale, în folosul bunului mers al Asociației, făcându-și simțită prezența și în cadrul Consiliului Național al Persoanelor Vârstnice, în Comisia Ministerului Apărării Naționale pentru probleme sociale, Comisia Superioară pentru Acte Normative, în cadrul unor comisii și subcomisii ale Parlamentului și Guvernului României, unde este acceptată și invitată, ceea ce demonstrează reprezentativitatea ei și îi conferă posibilitatea de a iniția, susține sau promova unele legi și acte normative ce vizează protecția socială a cadrelor militare în rezervă și în retragere.

Având relații foarte bune cu asociațiile afiliate, cu Asociația Națională a Veteranilor de Război, cu Asociația Națională Cultul Eroilor „Regina Maria”, Asociațiile similare din Sistemul de Apărare și Ordine Publică și Securitate Națională, Asociația poate realiza și susține activități pentru cultivarea patriotismului și înfăptuirii aspirațiilor membrilor săi în domeniul militar și de protecție socială.

Acordând importanță dezvoltării relațiilor de parteneriat cu Asociații similare din țările vecine și cu Franța, Germania, Italia și Turcia, Asociația poate contribui la o mai bună cunoaștere a partenerilor noștri din Alianța Nord Atlantică și la stabilitatea climatului de securitate colectivă.

BIBLIOGRAFIE

Surse de autor

BĂHNĂREANU N., CREȚU G., coordonatori, Monografia Asociației Naționale a Cadrelor Militare în Rezervă și Retragere „Alexandru Ioan Cuza”, ediția a II-a, Editura Centrului Tehnic - Editorial al Armatei, București, 2020.

ILIESCU D., *Documente privitoare la războiul pentru întregirea României*, București, 1924.

Încrederea românilor în instituțiile statului a scăzut în anul 2022, disponibil la <https://www.google.com/search?q=increderea+romania+%C3%AEn+institu%C8%9Biile+statului&oq=&aqs>.

Surse web

30 aprilie - Ziua Infanteriei Române, disponibil la <https://urnalspiritual.eu/30-aprilie-ziua-infanteriei-romane/>.

Documente ale Unirii (1600 - 1918).

Monitorul oastei, an V, nr. 27, din 19 decembrie 1864.

Monitorul oastei, an. V, nr. 28 din 23 decembrie 1864.

Monitorul oastei, nr. 20 din 22 iunie 1868.

Istoricul Asociației Naționale a Cadrelor Militare în Rezervă și în Retrageră „Alexandru Ioan Cuza”, disponibil la <https://ancmrr.ro/>.

Asociația Națională a Cadrelor Militare în Rezervă și în Retrageră „Alexandru Ioan Cuza”, disponibil la <https://ancmrr.ro/>.

Asociația Națională a Cadrelor Militare în Rezervă și Retrageră Alexandru Ioan Cuza, Monografie, Ediția a 2-a, adăugită și îmbunătățită.

Patrie, Oștire, Eroism, disponibil la <https://www.google.com/search?q=Nicolae+B%C4%83lcescu%C3%A2nul+se+na%C8%99te+cu+datoria+de+a+fi+soldat+%C8%99>.

